

grote kerk wijk bij duurstede

j.s. bach
bwv 245

SCGK
ohannes
Passion

capella
dorestad
margaretha
consort

zaterdag
28 maart 2026
20:00 uur

rienk bakker

maria valdmaa sopraan
jonathan mayenschein altus
william knight tenor
drew santini bas

entree
richtprijs € 35,00
betaling 'achteraf naar draagkracht'

Johannes Passion, J.S. Bach (BWV 245)
Zaterdag 28 maart 2026
Grote Kerk - Wijk bij Duurstede

1. Koor:	<i>Herr, unser Herrscher</i>
2. Johannes 18:1-8	
3. Koraal:	<i>O große Lieb</i>
4. Johannes 18:9-11	
5. Koraal:	<i>Dein Will gescheh</i>
6. Johannes 18:12-14	
7. Aria (A):	<i>Von den Strikken</i>
8. Johannes 18:15	
9. Aria (S):	<i>Ich folge dir</i>
10. Johannes 18:15-23	
11. Koraal:	<i>Wer hat dich so geschlagen</i>
12. Johannes 18:24-27 [+ Mattëus 26:75]	
13. Aria (T):	<i>Ach, mein Sinn</i>
14. Koraal:	<i>Petrus, der nicht denkt zurück</i>

- P A U Z E -

15. Koraal:	<i>Christus, der uns selig macht</i>
16. Johannes 18:28-36	
17. Koraal:	<i>Ach großer König</i>
18. Johannes 18:37 - 19:1	
19. Arioso (B):	<i>Betrachte, meine Seel</i>
20. Aria (T):	<i>Erwäge</i>
21. Johannes 19:2-12	
22. Koraal:	<i>Durch dein Gefängnis</i>

23. Johannes 19:12-17
24. Aria (B) & Koor: *Eilt, ihr angefochtenen Seelen*
25. Johannes 19:18-22
26. Koraal: *In meines Herzens Grunde*
27. Johannes 19:23-27
28. Koraal: *Er nahm alles wohl in acht*
29. Johannes 19:27-30
30. Aria (A): *Es ist vollbracht!*
31. Johannes 19:30
32. Aria (B) & Koraal: *Mein teurer Heiland*
33. Mattëus 27:51-52
34. Arioso (T): *Mein Herz, indem die ganze Welt
Zerfließe, mein Herze*
35. Aria (S):
36. Johannes 19:31-37
37. Koraal: *O hilf, Christe*
38. Johannes 19:38-42
39. Koor: *Ruht wohl*
40. Koraal: *Ach Herr, laß dein lieb Engelein*

Zorgt u ervoor dat uw smartphone stil of uit

Wij vragen u niet te fotograferen en te filmen

VOORWOORD

Tussen middenjaren-'70 van de vorige eeuw en eind jaren-'00 van deze eeuw was deze Grote Kerk van Wijk bij Duurstede de plek waar jaarlijks door het Utrechts Studenten Koor en Orkest (USKO) afwisselend de Matthäus Passion, de Johannes Passion en de Hohe Messe werden uitgevoerd. Hans Brandts Buys, Jaap Hillen, Harold Lenselink, en Johan Rooze stonden achtereenvolgens jaarlijks als dirigenten op de bok in deze kerk. Lang was het organiseren van dit jaarlijkse passieconcert de belangrijkste activiteit van de Stichting Concerten Grote Kerk (SCGK).

Opnieuw bent u vanavond te gast in de Grote Kerk van Wijk bij Duurstede om één van 'de Grote Drie' van Bach, de Johannes Passion, te horen. Nog steeds georganiseerd door de SCGK, maar die – na een paar jaar van relatieve rust begin jaren '10 – een andere route heeft gekozen.

Tot die route behoort het in 2021 opgerichte eigen koor Capella Dorestad. Een zangers pool van goed geschoolde zangers uit het hele land die zich verbonden voelen met dit prachtige gebouw, haar fantastische instrumenten, akoestiek en historie en die graag onder professionele leiding van Rienk Bakker de lat hoog leggen en verrassen.

Tot de jaarlijkse cyclus van weleer zal het waarschijnlijk niet komen. Wel zijn we trots op het klinken van 'de Johannes' vanavond nadat we in 2024 de Hohe Messe 'deden'. Bach zelf overigens wisselde jaarlijks, het ene jaar in 'zijn' Thomaskirche en het andere in de Nikolaikirche in Leipzig, de Johannes en de Matthäus af. Beide zijn kerken waar destijds veel meer bezoekers (beter: gelovigen, de Passionen maakten deel uit van een eredienst) in konden dan in onze Grote Kerk, maar mogelijk zelfs minder ruimte boden voor de musici dan 'de onze'.

SCGK en Capella Dorestad vinden het heel fijn u - vanavond voor het eerst samen met het Margaretha Consort en de solisten Maria Valdmaa, Jonathan Mayenschein, William Knight en Drew Santini - op weg naar Pasen deelgenoot te maken van de Johannes Passion van Johann Sebastian Bach.

Vanuit maatschappelijke betrokkenheid en sociale overwegingen houden we er een wat afwijkende manier van 'entree heffen' op na: *Betaling achteraf, naar draagkracht* (of zo u wilt: als u een gangbaar entreebedrag van € 35,- kúnt betalen, dan graag!).

Wij wensen u een heel inspirerende avond.

TOEICHTING BIJ DE JOHANNES PASSION

De Johannes Passion die Johann Sebastian Bach op 38-jarige leeftijd - binnen een jaar na zijn aanstelling tot Thomascantor te Leipzig - op Goede Vrijdag 1724 voor het eerst uitvoerde in de Nikolaikirche, was het sluitstuk van de ontwikkeling gedurende veertien eeuwen van de relatie tussen muziek en het passieverhaal. Al in de vierde eeuw was sprake van 'gezongen' passies.

De ruggengraat van de Johannes Passion wordt gevormd door de letterlijke tekst van de hoofdstukken 18 en 19 van het Evangelie van Johannes. Ter verruiming van zijn dramatische mogelijkheden voegt Bach op twee plaatsen enkele verzen uit het Mattheüs-Evangelie in. De dichter van de vrije teksten (koren, aria's, arioso) is onbekend. Alle koraalteksten komen uit kerkelijke liedboeken. Raadselachtig was lange tijd het centrale koraal *Durch dein Gefängnis*; dat blijkt een door Bachs librettist aangeleverde ariatekst te zijn (naar Christian Heinrich Postel, 1700) die Bach als koraal heeft gecomponeerd.

De evangelietekst wordt door een 'evangelist' (tenor) voorgedragen in secco-recitatieven, (uitsluitend begeleid door continuo). Handelende personen (als Petrus en Pilatus) horen we op dezelfde manier. Maar ook de vijftien Christus-woorden krijgen in de Johannes Passion niet het strijkersaureool dat we uit de Matthäus Passion kennen. Daar is een goede reden voor: Christus' uitspraken in de Johannes-versie zijn kort, Jezus is bij Johannes meer een handelende persoon en minder profeet en leraar.

Het verhaal geeft aanleiding tot veertien zogenaamde turbae: felle, dramatische koorden, waarin Bach expressie geeft aan de affecten van haatdragend volk, huichelachtige Schriftgeleerden, onverschillige soldaten en plagerige omstanders. In zijn realistische toonschildering van de affecten van de menigte toont Bach zich de muzikale evenknie van zijn met penseel schilderende tijdgenoten... De turbae spelen een belangrijke structuur bepalende rol in de Johannes Passion. Twaalf ervan zijn paarsgewijs vrijwel identiek en verwijzen naar elkaar. Vijf worden er begeleid door het orkest met een aan Italiaanse concerten ontleend agressief motiefje, waarop de woorden *Wir wollen Jesu Christi Tod* precies passen, maar die niet worden gezongen: het verzwegen motief van de opgehitste menigte.

In twaalf koralen trekt de christelijke gemeente haar lering uit de voorafgaande episode. De koralen versterken de liturgische functie die een concertante passie beoogde te hebben. Het is nooit de gewoonte of de bedoeling van Bach geweest dat ze door de gemeente zouden worden meegezongen. De melodieën en teksten van de koralen ontleende Bach aan de bestaande schat van lutherse kerkmuziek. Alleen de vierstemmige harmonisatie is - onmiskenbaar - van zijn hand. Hij grijpt de gelegenheid aan om centrale woorden uit de tekst muzikaal te onderstrepen. Enkele koraalmelodieën komen we herhaaldelijk tegen maar in verschillende harmonisaties.

De Johannes Passion bevat acht aria's, voor elke solist twee. Slechts twee aria's worden ingeleid door een arioso, een soort begeleid recitatief dat in de Matthäus Passion aan vrijwel alle aria's voorafgaat. In de Johannes Passion concentreren de aria's zich in de tweede helft van beide delen. Met name de bas (die net als vanavond ook in Bachs uitvoeringen tevens de Christuspartij zong) treedt pas als solist op wanneer Jezus al bijna gestorven is. Ariazangers representeren geen personen in het evangelieverhaal, maar leveren affectief commentaar op voorafgaande belangrijke gebeurtenissen en verlenen die betekenis voor de individuele gelovige.

Ontleend aan een toelichting door Eduard van Hengel.

Maria Valdmaa die in Estland werd geboren, studeerde aanvankelijk Estse taalkunde en literatuur aan de Universiteit van Tallinn, waarna ze haar opleiding vervolgde aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Daar behaalde ze een bachelor (2006-2010) en een master in Oude Muziek en Historische Uitvoeringspraktijk. Aan het conservatorium studeerde ze bij Barbara Pearson, evenals bij vooraanstaande specialisten in historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk, waaronder Jill Feldman, Michael Chance en Peter Kooy.

Momenteel studeert ze bij de Amerikaanse bas-bariton Vitali Rozyenko. In 2014 won ze de Michael Oliver Prijs en de Publieksprijs (Michael Normington Prijs) tijdens de Handel Singing Competition in Londen, en in 2013 behaalde ze de tweede prijs in de Premio Fatima Terzo barokzangwedstrijd in Vicenza, Italië.

Maria Valdmaa heeft veel lof ontvangen als vertolkster van zowel oude als hedendaagse muziek. Ze treedt regelmatig op in Europa en de VS en heeft ook concerten gegeven in China en Zuid-Korea. Het toonaangevende Estse kunsttijdschrift Sirp prees haar stem als 'uitzonderlijk mooi'.

Maria Valdmaa is nauw verbonden met de muziek van Arvo Pärt. Maria werkte nauw samen met Arvo Pärt tijdens de productie van Adams Passion, onder regie van Robert Wilson, en wordt regelmatig uitgenodigd om op te treden tijdens het Pärt Days festival in Tallinn, onder leiding van Tõnu Kaljuste.

Recente concerten betreffen Mozarts Requiem met de Hong Kong Sinfonietta, Bachs Matthäus Passion (BWV 244) met de Nederlandse Bacvereniging en Philippe Herreweghe, Arvo Pärts Adams Passion met het Ests Filharmonisch Kamerkoor, het Tallinn Chamber Orchestra en Tõnu Kaljuste, en Händels Saeviat Tellus tijdens het Haapsalu Early Music Festival.

Jonathan Mayenschein, de Duitse countertenor, kreeg op 6-jarige leeftijd zangles van Kai-Rouven Seeger en was lid van verschillende koren, waaronder het Aurelius Sängerknaben Calw en Cantus Juvenum, Karlsruhe, beide onder leiding van Hans-Jörg Kalmbach.

Tijdens zijn tijd bij Cantus Juvenum in 2007 was hij de eerste jongen die optrad in een productie van W.A. Mozarts Die Zauberflöte in het Badisches Staatstheater Karlsruhe.

Op 11-jarige leeftijd werd hij zanger bij het gerenommeerde Windsbacher Knabenchor onder Karl-Friedrich Beringer en gaf hij bijna 400 concerten tot aan zijn eindexamen in 2015.

Concertreizen naar de VS, China en Europa ronden zijn muzikale opleiding af. Een hoogtepunt was het solo-optreden in het Concertgebouw Amsterdam met Benjamin Britten's A Ceremony of Carols, begeleid door harpist Xavier de Maistre.

Het einde van zijn tijd in Windsbach markeerde het begin van het nieuw opgerichte ensemble Sonat Vox, bestaande uit voormalige Windsbacher, onder leiding van Justus Merkel, waar hij sinds de oprichting de positie van eerste countertenor bekleedt.

Jonathan Mayenschein studeerde vanaf het wintersemester 2016 zang bij professor Hartmut Zabel aan de Hochschule für Musik Carl Maria von Weber Dresden in Dresden.

Momenteel is hij lid van het Dresdner Kammerchor (directeur: Hans-Christoph Rademann) van de Gaechinger Cantorey (directeur: Hans-Christoph Rademann).

William Knight startte zijn koorcarrière in het koor van St. Paul's Cathedral in Londen. Hij studeerde muziek aan de universiteit van York, terwijl hij in York Minster zong als Tenor Choral Scholar.

Daarna werkte William een tijdje in Londen als freelance-zanger, waar hij zong met beroemde ensembles als The Sixteen, het Geoffrey Mitchell Choir en het Gabrieli Consort. Hij heeft ook in verscheidene kerkkoren gezongen, zoals die van Westminster Abbey, St. Paul's Cathedral, Brompton Oratory en Temple Church. Hij volgde in deze tijd ook lessen bij Ian Partridge.

Begin 2014 verhuisde William naar Nederland. Hij is gespecialiseerd in hoge tenorzang en heeft ook diverse haute-contre rollen gezongen als Colin in Rousseau's *Le Devin du Village* en Actéon in Charpentier's *Actéon*. Naast het zingen in het Nederlands Kamerkoor werkt William regelmatig met Collegium Vocale Gent, Capilla Cayrasco en Capella Amsterdam.

Een andere passie van William is componeren. Een aantal van zijn werken zijn al uitgevoerd in Engeland, en het Nederlands Kamerkoor heeft de wereldpremière van zijn werken *Dirge for Fideles* en *Six Chaucerian Pilgrims* gezongen en tijdens de *The Personal Archive Sessions* zijn compositie *Four Seasons through my Window*.

William geniet zeer van zijn positie als één van de kernleden van het Nederlands Kamerkoor, waar hij sinds november 2014 deel van uitmaakt, en kijkt uit naar de vele komende projecten.

Drew Santini is een Canadese bariton die bekend staat om zijn veelzijdige uitvoeringen in opera, oratorium en kamermuziek. Met een brede beheersing van het repertoire dat verschillende historische perioden omvat, wordt hij vooral geroemd om zijn expressieve en stilistisch onderbouwde interpretaties van barok- en klassieke muziek. Hij treedt op met vooraanstaande ensembles zoals het Freiburg Baroque Orchestra, The English Concert, Pacific Baroque Orchestra, het Orchestra of the 18th Century en de Netherlands Bach Society.

Recente concerten omvatten zijn debuut bij het Orchestra of the 18th Century als Guglielmo in een semi-geënceneerde tournee van *Così fan tutte*; Haydns *Die Schöpfung* met de Brussels Philharmonie; Bachs *Matthäus Passion* met zowel de Netherlands Bach Society en Händels *Messiah* met de Philharmonie Zuidnederland. Hij treedt regelmatig op met het Luthers Bach Ensemble in het noorden van Nederland, evenals in talrijke concertprogramma's met gastdirigenten als Ton Koopman en Peter Dijkstra.

Drew is een toegewijd kamermusicus en was een van de oprichters van het Damask Vocal Quartet, waarvan het album *O schöne Nacht* uit 2018 de prestigieuze 'Choc de Classica'-prijs in Frankrijk ontving. Hij heeft opnames gemaakt voor onder andere Gli Angeli Genève, La Bande Montréal Baroque, BachPlus en Oerknal! New Music Collective, en hij is te horen in meer dan 25 uitvoeringen voor het 'All of Bach'-project van de Nederlandse Bachvereniging, een initiatief om het complete oeuvre van Bach op te nemen.

Drew behaalde een Master of Music-graad aan The Juilliard School en een Bachelor of Music aan de Manhattan School of Music. Hij woont in Den Haag, Nederland.

Rienk Bakker (1986) studeerde aan de conservatoria van Zwolle, Straatsburg en Antwerpen. Zijn muzikale loopbaan begon met de studies orgel en kerkmuziek waarvoor hij in 2011 het masterdiploma behaalde. Hij volgde driemaal de Kurt Thomas Cursus voor koordirigenten. In 2016 voltooide hij 'met grote onderscheiding' de masteropleiding koordirectie. Ook werd hij tweemaal geselecteerd voor internationale masterclasses met befaamde dirigenten.

Rienk is momenteel dirigent van diverse vaste en projectmatige koren, amateur en professioneel. Daarnaast werkt hij regelmatig als repetitor bij het Nederlands Kamerkoor.

Kijk voor meer informatie op: www.rienkbakker.nl

Capella Dorestad werd in de zomer van 2020 opgericht door de Stichting Concerten Grote Kerk (SCGK) en dirigent Rienk Bakker. Doel is om in de Grote kerk ieder jaar een aantal Choral Evensongs, cantatevespers en concerten te verzorgen. Capella Dorestad is niet verbonden aan de kerkelijke gemeente, maar vallend onder de SCGK nauw verbonden met de Grote Kerk als monumentaal gebouw. De SCGK wil met dit koor bouwen aan een hoogwaardige muziekcultuur in Wijk bij Duurstede.

Met de komst van het Harrison & Harrison orgel is een belangrijke stap in dit proces gezet; het vormen van een koor was een logische vervolgstap. Capella Dorestad werkt in wisselende bezetting, al naar gelang de activiteit. Kort voorafgaand aan iedere uitvoering worden een aantal repetities gepland; de zangers bereiden zelf de muziek voor.

sopranen

Lyanne Budé (tevens Ancilla)
Beatrijs van der Graaf
Mariska van der Leest
Sylvia Peters
Hilde Schouls
Emma Tabak
Welmoed Wijmans

alten

Jeanette van der Berg
Annike Grotheer
Angelique Hoogstrate
Immie van der Kalk
Svenja Ruff
Jeanine van der Velden
Leonique van Zijl Langhout

tenoren

Robin Abma
Peter Lambooi
Arthur van der Leest
Jaap Overal
Bart Spits
Martien Stoeten
Frits Veerman (tevens Servus)
Ab Visscher

bassen

Roeland Gerritsen (tevens Pilatus)
Tijmen de Groot
Daan den Hartog (tevens Petrus)
Tim Paffen
Aldert Piersma
Sten de Wit
Pieter Zwart

Repetitor: Daan den Hartog

Margaretha Consort Al meer dan vijftien jaar laat het Margaretha Consort van zich horen als een ensemble dat oude muziek tot leven brengt. Onder leiding van oprichter en celliste/gambiste Marit Broekroelofs heeft het ensemble zich ontwikkeld tot een vaste waarde in de wereld van de oude muziek, met een herkenbare eigen klank, met kleur, emotie en bezieling en een scherp gevoel voor dramaturgie en historische context.

De vaste kern van het Consort bestaat uit de Basso Continuo – het fundament van de barokmuziek – waarop steeds weer nieuwe verhalen gebouwd worden. Vanuit die basis groeiden twee bloeiende afdelingen:

- een gespecialiseerde groep zangers en gambisten, musici die zit toelagen op de vroeg-17e-eeuwse muziek, waarin stem, tekst en klank op intieme wijze samenvloeien;
- een begeleidingsorkest dat met koren samenwerkt aan grotere projecten, waarin bezieling en precisie hand in hand gaan.

Deze veelzijdigheid maakt het Margaretha Consort tot een uniek ensemble binnen de oude muziekscene. Of het nu gaat om een kleinschalig project met enkele zangers en instrumentalisten of om monumentale uitvoeringen zoals Monteverdi's Mariavespers, telkens klinkt dezelfde toewijding aan schoonheid, authenticiteit en samenwerking.

Het publiek weet dat te waarderen. Steeds meer mensen ontdekken het Margaretha Consort als "hét ensemble voor oude muziek in Noord-Nederland", een gezelschap dat inmiddels ook landelijk de aandacht trekt.

viol 1:	Daniel Boothe, Ryuko Reid, Ruth Houtman
viol 2:	Cecilia Baesso, Anthi Ioannidou, Yumina Isshi
viola:	Isabel Franenberg, Roald van Os
viola d'amore:	Daniel Boothe, Isabel Franenberg
cello:	Marit Broekroelofs
viola da gamba:	Marike Tuin
contrabas:	Boris Kwant
fagot:	Galit Zadok
traverso:	Sascha Mommertz, Ada Pérez
hobo:	Brian Lyons, Dorota Gorlow
orgel:	Pim Schipper

TEKSTEN EN VERTALINGEN

1. Koor: Herr, unser Herrscher

Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm
in allen Landen herrlich ist!
Zeig uns durch deine Passion,
daß du, der wahre Gottessohn,
zu aller Zeit,
auch in der größten Niedrigkeit,
verherrlicht worden bist!

Heer, onze heerser, wiens roem
in alle landen heerlijk is!
Toon ons door uw lijden
dat u, de ware Zoon van God,
altijd,
zelfs in de grootste vernedering,
verheerlijkt bent.

2. Johannes 18:1-8

Evangelist

(a) Jesus ging mit seinen Jüngern über
den Bach Kidron, da war ein Garte,
darein ging Jesus und seine Jünger.
Judas aber, der ihn verriet, wußte den
Ort auch, denn Jesus versammelte sich
oft daselbst mit seinen Jüngern.
Da nun Judas zu sich hatte genommen
die Schar und der Hohenpriester und
Pharisäer Diener, kommt er dahin mit
Fakkeln, Lampen und mit Waffen. Als
nun Jesus wußte alles, was ihm
begegnen sollte, ging er hinaus und
sprach zu ihnen:

Jesus

Wen suchet ihr?

Evangelist

Sie antworteten ihm:

Chorus

(b) Jesum von Nazareth!

Evangelist

Jesus spricht zu ihnen:

Jesus

Ich bins.

Evangelist

(a) Jezus stak met zijn discipelen de
beek Kidron over. Daar was een hof,
waar Jezus binnenging met zijn disci-
pelen. En Judas, zijn verrader, kende
die plaats ook, want Jezus kwam daar
vaak samen met zijn discipelen.
Nu had Judas een troep soldaten mee-
genomen en dienaren van de hoge-
priesters en de farizeeërs, en daar
kwam hij, met fakkels, lampen en met
wapens. En Jezus, die alles wist wat er
met hem zou gebeuren, liep naar hen
toe en zei tegen hen:

Jezus

Wie zoeken jullie?

Evangelist

Zij antwoordden:

Koor

(b) Jezus van Nazareth.

Evangelist

Jezus zegt tegen hen:

Jezus

Dat ben ik.

Evangelist

(c) Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei ihnen. Als nun Jesus zu ihnen sprach: Ich bins, wichen sie zurücke und fielen zu Boden. Da fragete er sie abermal:

Jesus

Wen suchet ihr?

Evangelist

Sie aber sprachen:

Chorus

(d) Jesum von Nazareth!

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Ich habs euch gesagt, daß ichs sei; suchet ihr denn mich, so lasset diese gehen!

Evangelist

(c) En Judas, zijn verrader, stond ook bij hen. Toen nu Jezus tegen hen zei: 'Dat ben ik,' deinsden zij terug en vielen op de grond. Toen vroeg hij weer:

Jesus

Wie zoeken jullie?

Evangelist

En zij zeiden:

Koor

(d) Jezus van Nazareth.

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Ik heb jullie gezegd dat ik dat was, als jullie mij zoeken, laat hen dan gaan.

3. Koraal: O große Lieb

O große Lieb, o Lieb ohn alle Maße,
die dich gebracht auf diese
Marterstraße!
Ich lebte mit der Welt in Lust und
Freuden,
und du mußst leiden.

O grote liefde, o onmetelijke liefde,
die u op deze martelweg heeft ge-
bracht!
Ik leefde met de wereld in lust en
vreugde
en u moet lijden.

4. Johannes 18:9-11

Evangelist

Auf daß das Wort erfüllet würde, welches er sagte: Ich habe der keine verloren, die du mir gegeben hast. Da hatte Simon Petrus ein Schwert und zog es aus und schlug nach des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm sein recht Ohr ab; und der Knecht hieß Malchus. Da sprach Jesus zu Petro:

Jesus

Stecke dein Schwert in die Scheide! Soll ich den Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?

Evangelist

Opdat het woord vervuld zou worden dat hij had gesproken: 'Ik heb niemand verloren van hen die u mij hebt gegeven.' Nu had Simon Petrus een zwaard, hij trok dat en sloeg naar de knecht van de hogepriester en hakte diens rechteroor af; en die knecht heette Malchus. Toen zei Jezus tegen Petrus:

Jezus

Steek je zwaard in zijn schede! Moet ik de beker niet drinken die mijn Vader mij heeft gegeven?

5. Koraal: Dein Will gescheh

Dein Will gescheh, Herr Gott, zugleich
auf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
Gehorsam sein in Lieb und Leid;
wehr und steur allem Fleisch und Blut,
das wider deinen Willen tut!

Uw wil geschiede, God, zowel
op aarde als in het hemelrijk.
Geef ons geduld in lijdenstijd,
gehoorzaamheid in lief en leed;
bestrijd en stuit alle vlees en bloed
dat tegen uw wil ingaat

6. Johannes 18:12-14

Evangelist

Die Schar aber und der
Oberhauptmann und die Diener der
Jüden nahmen Jesum und bunden ihn
und führeten ihn aufs erste zu Hannas,
der war Kaiphass Schwäher, welcher
des Jahres Hoherpriester war. Es war
aber Kaiphass, der den Jüden riet, es
wäre gut, daß ein Mensch würde
umbracht für das Volk.

Evangelist

En de troep soldaten en hun aanvoer-
der en de dienaren van de Joden gre-
pen Jezus en boeiden hem en brach-
ten hem eerst naar Annas, de schoon-
vader van Kajafas, die dat jaar hoge-
priester was. En het was Kajafas die de
Joden had voorgehouden dat het goed
zou zijn als één mens om het leven
werd gebracht voor het hele volk.

7. Aria (A): Von den Strikken

Von den Strikken
meiner Sünden mich zu entbinden,
wird mein Heil gebunden.
Mich von allen Lasterbeulen
völlig zu heilen,
läßt er sich verwunden.

Om mij van de strikken
van mijn zonden te bevrijden
wordt mijn heil geboeid.
Om mij van alle zondebuilen
volkomen te genezen
laat hij zich verwonden.

8. Johannes 18:15

Evangelist

Simon Petrus aber folgte Jesu nach
und ein ander Jünger..

Evangelist

En Simon Petrus volgde Jezus,
en ook een andere discipel.

9. Aria (S): Ich folge dir

Ich folge dir gleichfalls
mit freudigen Schritten
und lasse dich nicht,
mein Leben, mein Licht.
Befördre den Lauf
und höre nicht auf,
selbst an mir zu ziehen,
zu schieben, zu bitten!.

Ik volg u eveneens
met verheugde stappen
en ik laat u niet los,
mijn leven, mijn licht.
Ondersteun mijn schreden
en houd niet op
zelf aan mij te trekken,
te duwen, te vragen.

10. Johannes 18:15-23

Evangelist

(a) Derselbige Jünger war dem Hohenpriester bekannt und ging mit Jesu hinein in des Hohenpriesters Palast. Petrus aber stund draußen für der Tür. Da ging der andere Jünger, der dem Hohenpriester bekannt war, hinaus und redete mit der Türhüterin und führete Petrum hinein. Da sprach die Magd, die Türhüterin, zu Petro:

Ancilla

Bist du nicht dieses Menschen Jünger einer?

Evangelist

Er sprach:

Petrus

Ich bins nicht!

Evangelist

(b) Es stunden aber die Knechte und Diener und hatten ein Kohlfeu'r gemacht (denn es war kalt) und wärmten sich. Petrus aber stund bei ihnen und wärmete sich.

Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine Jünger und um seine Lehre. Jesus antwortete ihm:

Jesus

Ich habe frei, öffentlich geredet für der Welt. Ich habe allezeit gelehret in der Schule und in dem Tempel, da alle Juden zusammenkommen, und habe nichts im Verborgnen geredt. Was fragest du mich darum? Frage die darum, die gehöret haben, was ich zu ihnen geredet habe! Siehe, dieselbigen wissen, was ich gesaget habe!

Evangelist

(c) Als er aber solches redete, gab der Diener einer, die dabeistunden, Jesu einen Bakkenstreich und sprach:

Evangelist

(a) Deze discipel was een bekende van de hogepriester en hij ging met Jezus het paleis van de hogepriester binnen. En Petrus bleef buiten bij de poort staan. Toen kwam de andere discipel, de bekende van de hogepriester, naar buiten en hij praatte met de portierster en nam Petrus mee naar de binnenplaats. Toen zei het dienstmeisje, de portierster, tegen Petrus:

Dienstmeisje

Ben jij niet een van de discipelen van die man?

Evangelist

Hij zei:

Petrus

Dat ben ik niet.

Evangelist

(b) De knechten en dienaren die daar stonden hadden een kolenvuur gemaakt, want het was koud, en zij wärmten zich. En Petrus stond bij hen en ook hij wärmde zich.

En de hogepriester ondervroeg Jezus over zijn discipelen en over zijn leer. Jezus antwoordde:

Jezus

Ik heb vrijuit en in het openbaar voor de wereld gesproken. Ik heb voortdurend onderwezen in de synagoge en in de tempel, waar alle Joden samenkwamen, en ik heb niets in het geheim gezegd. Waarom vraagt u mij dit? Vraag het aan hen die gehoord hebben wat ik tot hen heb gesproken. Zij weten wat ik gezegd heb.

Evangelist

(c) En toen hij dat zei, gaf een van de dienaren die erbij stonden Jezus een klap in zijn gezicht en zei:

Servus

Solltest du dem Hohenpriester also antworten?

Evangelist

Jesus aber antwortete:

Jesus

Hab ich übel geredt, so beweise es, daß es böse sei, hab ich aber recht geredt, was schlägest du mich?

Dienaar

Zo praat je niet tegen de hogepriester!

Evangelist

En Jezus antwoordde:

Jezus

Als ik iets verkeerds heb gezegd, bewijs dan dat het slecht was. Maar als het goed was wat ik zei, waarom sla je me dan?

11. Koraal: Wer hat dich so geschlagen

Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Plagen
so übel zugericht'?

Du bist ja nicht ein Sünder,
wie wir und unsre Kinder,
von Missetaten weißt du nicht.

Ich, ich und meine Sünden,
die sich wie Körnlein finden
des Sandes an dem Meer,
die haben dir erreget
das Elend, das dich schläget,
und das betrübte Marterheer..

Wie heeft u zo geslagen,
mijn heil, en u met klappen
zo toegetakeld?

U bent toch geen zondaar
zoals wij en onze kinderen,
van misdaden weet u niets.

Ik, ik en mijn zonden,
waarvan er zoveel zijn
als korrels zand bij de zee,
die zijn de oorzaak
van de ellende die u treft
en het bedroefde leger martelaren.

12. Johannes 18:24-27 [+ Mattëus 26:75]

Evangelist

(a) Und Hannas sandte ihn gebunden
zu dem Hohenpriester Kaiphas.
Simon Petrus stund und wärmete sich,
da sprachen sie zu ihm:

Chorus

(b) Bist du nicht seiner Jünger einer?

Evangelist

Er leugnete aber und sprach:

Petrus

Ich bins nicht.

Evangelist

(a) En Annas stuurde hem geboeid
naar hogepriester Kajafas.
Petrus stond zich te warmen,
en ze zeiden tegen hem:

Koor

(b) Ben jij niet één van zijn discipelen?

Evangelist

Hij ontkende het en zei:

Petrus

Dat ben ik niet.

Evangelist

(c) Spricht des Hohenpriesters Knecht'
einer,
ein Gefreundter des,
dem Petrus das Ohr abgehauen hatte:

Servus

Sahe ich dich nicht im Garten bei ihm?

Evangelist

Da verleugnete Petrus abermal,
und alsobald krähete der Hahn.
Da gedachte Petrus an die Worte Jesu
und ging hinaus und weinete
bitterlich.

Evangelist

(c) Toen zei een van de knechten van
de hogepriester,
een familielid van degene
van wie Petrus het oor had afgehakt:

Dienaar

Heb ik jou niet bij hem in de hof ge-
zien?

Evangelist

Toen ontkende Petrus het opnieuw,
en meteen kraaide de haan.
Toen herinnerde Petrus zich de woor-
den van Jezus
en hij ging de poort uit en huilde bit-
ter.

13. Aria (T): Ach, mein Sinn

Ach, mein Sinn, wo willst du endlich
hin, wo soll ich mich erquicken?
Bleib ich hier, oder wünsch ich mir
Berg und Hügel auf den Rücken?
Bei der Welt ist gar kein Rat,
und im Herzen stehn die Schmerzen
meiner Missetat,
weil der Knecht den Herrn
verleugnet hat..

Ach, waar moet ik het toch zoeken,
waar vind ik troost?
Blijf ik hier of wens ik
berg en heuvels op mijn rug?
De wereld kan mij echt niet helpen,
en in mijn hart zit de pijn
van mijn misdaad
omdat de knecht zijn Heer
heeft verloochend.

14. Koraal: Petrus, der nicht denkt zurück

Petrus, der nicht denkt zurück,
seinen Gott verneinet,
der doch auf ein' ersten Blick
bitterlichen weinet.
Jesu, blikke mich auch an,
wenn ich nicht will büßen;
wenn ich Böses hab getan,
rühre mein Gewissen!.

Petrus, die het zich niet herinnert
en zijn God verloochent,
maar die op een ernstige blik
bitter begint te huilen.
Jezus, kijk ook mij aan
als ik niet wil boeten,
als ik kwaad heb gedaan,
raak dan mijn geweten aan.

- PAUZE -

15. Koraal: Christus, der uns selig macht

Christus, der uns selig macht,
kein Bö's' hat begangen,
der ward für uns in der Nacht
als ein Dieb gefangen,
geführt für gottlose Leut
und fälschlich verklaget,
verlacht, verhöhnt und verspeit,
wie denn die Schrift saget.

Christus, die ons zalig maakt,
niets kwaads heeft gedaan,
die is voor ons in de nacht
als een dief gevangen,
voorgeleid aan goddeloze mensen
en vals beschuldigd,
uitgelachen, bespot en bespuwd,
zoals de Schrift zegt.

16. Johannes 18:28-36

Evangelist

(a) Da führeten sie Jesum von Kaipha
vor das Richthaus, und es war frühe.
Und sie gingen nicht in das Richthaus,
auf daß sie nicht unrein würden,
sondern Ostern essen möchten.
Da ging Pilatus zu ihnen heraus und
sprach:

Pilatus

Was bringet ihr für Klage wider diesen
Menschen?

Evangelist

Sie antworteten und sprachen zu ihm:

Chorus

(b) Wäre dieser nicht ein Übeltäter,
wir hätten dir ihn nicht
überantwortet!

Evangelist

(c) Da sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus

So nehmet ihr ihn hin
und richtet ihn nach eurem Gesetze!

Evangelist

Da sprachen die Jüden zu ihm:

Chorus

(d) Wir dürfen niemand töten.

Evangelist

(a) Toen brachten ze Jezus van Kajafas
naar het gerechtsgebouw, en het was
vroeg.

En ze gingen het gerechtsgebouw niet
binnen om niet onrein te worden
maar het paasmaal te kunnen eten.
En Pilatus kwam naar buiten en zei:

Pilatus

Waarvan beschuldigen jullie deze
mens?

Evangelist

Zij antwoordden hem:

Koor

(b) Als hij geen misdadiger was, hadden
we hem niet aan u overgedragen.

Evangelist

(c) Toen zei Pilatus tegen hen:

Pilatus

Neem hem dan maar mee
en berecht hem volgens jullie eigen
wet!

Evangelist

Toen zeiden de Joden tegen hem:

Koor

(d) Wij mogen niemand doden.

Evangelist

(e) Auf daß erfüllet würde das Wort Jesu, welches er sagte, da er deutete, welches Todes er sterben würde.

Da ging Pilatus wieder hinein in das Richthaus und rief Jesu und sprach zu ihm:

Pilatus

Bist du der Jüden König?

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Redest du das von dir selbst, oder habens dir andere von mir gesagt?

Evangelist

Pilatus antwortete:

Pilatus

Bin ich ein Jüde? Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Mein Reich ist nicht von dieser Welt; wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden darob kämpfen, daß ich den Jüden nicht überantwortet würde; aber nun ist mein Reich nicht von dannen.

Evangelist

(e) Opdat vervuld zou worden het woord van Jezus toen hij voorspelde welke dood hij zou sterven.

Toen ging Pilatus het gerechtsgebouw weer in en riep Jezus en zei tegen hem:

Pilatus

Bent u de koning der Joden?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Zegt u dat uit uzelf of hebben anderen dat over mij gezegd?

Evangelist

Pilatus antwoordde:

Pilatus

Ben ik soms een Jood? Uw volk en de hogepriesters hebben u aan mij overgedragen; wat hebt u gedaan?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

Mijn rijk is niet van deze wereld. Als mijn rijk van deze wereld was, zouden mijn dienaren ervoor vechten dat ik niet aan de Joden werd overgeleverd; maar nu is mijn rijk niet van hier.

17. Koraal: Ach großer König

Ach großer König, groß zu allen Zeiten,
wie kann ich gnugsam diese Treu
ausbreiten?

Keins Menschen Herze mag indes
ausdenken,
was dir zu schenken.

Ach, grote koning, groot in alle tijden,
hoe kan ik die trouw genoeg verbrei-
den?

Niemand's hart kan bedenken
wat het u moet schenken.

Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen,
womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.

Wie kann ich dir denn deine Liebestaten
im Werk erstatten?

Ik kan met mijn verstand niet bedenken
waarmee ik uw ontferming moet vergelijken.

Hoe kan ik uw liefdesdaden met daden terugbetalen?

18. Johannes 18:37 - 19:1

Evangelist

(a) Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

So bist du dennoch ein König?

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Du sagsts, ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, daß ich die Wahrheit zeugen soll. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme.

Evangelist

Spricht Pilatus zu ihm:

Pilatus

Was ist Wahrheit?

Evangelist

Und da er das gesaget, ging er wieder hinaus zu den Jüden und spricht zu ihnen:

Pilatus

Ich finde keine Schuld an ihm. Ihr habt aber eine Gewohnheit, daß ich euch einen losgebe; wollt ihr nun, daß ich euch der Jüden König losgebe?

Evangelist

Da schrieen sie wieder allesamt und sprachen:

Chorus

(b) Nicht diesen, sondern Barrabam!

Evangelist

(a) Toen zei Pilatus tegen hem:

Pilatus

Bent u dan toch een koning?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

U zegt het, ik ben een koning. Ik ben geboren en in de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen. Wie uit de waarheid is, die hoort mijn stem.

Evangelist

Pilatus zegt tegen hem:

Pilatus

Wat is waarheid?

Evangelist

En toen hij dat gezegd had, ging hij weer naar buiten naar de Joden en hij zegt tegen hen:

Pilatus

Ik kan geen schuld in hem vinden. Maar jullie hebben een gewoonte dat ik [met Pasen] iemand vrijlaat; willen jullie nu dat ik de koning der Joden vrijlaat?

Evangelist

Toen begonnen ze weer allemaal te schreeuwen en ze riepen:

Koor

(b) Niet hem, hem niet, maar Barrabbas!

Evangelist

(c) Barrabas aber war ein Mörder.
Da nahm Pilatus Jesum und geißelte ihn.

Evangelist

(c) En Barabbas was een moordenaar.
Toen nam Pilatus Jezus en geselde hem.

19. Arioso (B): Betrachte, meine Seele

Betrachte, meine Seele,
mit ängstlichem Vergnügen,
mit bitterer Lust
und halb beklemmten Herzen,
dein höchstes Gut
in Jesu Schmerzen,
wie dir auf Dornen, so ihn stechen,
die Himmelsschlüsselblumen blühen!
Du kannst viel süße Frucht
von seiner Wermut brechen,
drum sieh ohn Unterlaß auf ihn!

Aanschouw, mijn ziel,
met angstig genoegen,
met bittere lust
en een half beklemd hart
hoe jouw hoogste goed
in Jezus' smarten ligt, hoe
voor jou op de doornen die hem ste-
ken
de hemelsleutelbloemen bloeien!
Je kunt veel zoete vruchten
van zijn bitterheid plukken,
dus zie hem onafgebroken aan!

20. Aria (T): Erwäge

Erwäge, wie sein blutgefärbter Rücken
in allen Stücken dem Himmel gleiche
geht,
daran, nachdem die Wasserwagen
von unsrer Sündflut sich verzogen,
der allerschönste Regenbogen
als Gottes Gnadenzeichen steht!

Overdenk hoe zijn met bloed ge-
kleurde rug
in alle opzichten op de hemel lijkt,
waaraan, nadat de golven
van onze zondvloed zijn verdwenen,
de allermooiste regenboog staat
als teken van Gods genade!

21. Johannes 19:2-12

Evangelist

(a) Und die Kriegsknechte flochten
eine Krone von Dornen und setzten sie
auf sein Haupt und legten ihm ein
Purpurkleid an und sprachen:

Chorus

(b) Sei begrüßet, lieber Jüdenkönig!

Evangelist

(c) Und gaben ihm Bakkenstreichere.
Da ging Pilatus wieder heraus und
sprach zu ihnen:

Evangelist

(a) En de soldaten vlochten een kroon
van doornen en zetten die op zijn
hoofd, en ze trokken hem een purpe-
ren mantel aan en zeiden:

Koor

(b) Wees gegroet, lieve Jodenkoning!

Evangelist

(c) En ze sloegen hem in het gezicht.
Toen ging Pilatus weer naar buiten en
zei tegen hen:

Pilatus

Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, daß ihr erkennet, daß ich keine Schuld an ihm finde.

Evangelist

Also ging Jesus heraus und trug eine Dornenkrone und Purpurkleid. Und er sprach zu ihnen:

Pilatus

Sehet, welch ein Mensch!

Evangelist

Da ihn die Hohenpriester und die Diener sahen, schrieten sie und sprachen:

Chorus

(d) Kreuzige, kreuzige!

Evangelist

(e) Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Nehmet ihr ihn hin und kreuziget ihn; denn ich finde keine Schuld an ihm!

Evangelist

Die Jüden antworteten ihm:

Chorus

(f) Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz soll er sterben; denn er hat sich selbst zu Gottes Sohn gemacht.

Evangelist

(g) Da Pilatus das Wort hörte, fürchtet' er sich noch mehr und ging wieder hinein in das Richthaus, und spricht zu Jesu:

Pilatus

Von wannen bist du?

Evangelist

Aber Jesus gab ihm keine Antwort. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

Kijk, ik breng hem nu naar buiten, zodat jullie zien dat ik geen schuld in hem kan vinden.

Evangelist

Dus kwam Jezus naar buiten en hij droeg een doornenkroon en een purperen mantel. En Pilatus zei tegen hen:

Pilatus

Kijk toch, wat een mens!

Evangelist

Toen de hogepriesters en de dienaren hem zagen, schreeuwden ze:

Koor

(d) Kruisigen, kruisigen!

Evangelist

(e) Pilatus zei tegen hen:

Pilatus

Neem hem dan maar mee en kruisig hem; want ik kan geen schuld in hem vinden.

Evangelist

De Joden antwoordden:

Koor

(f) Wij hebben een wet, en volgens die wet moet hij sterven. Want hij heeft zichzelf tot Gods zoon uitgeroepen.

Evangelist

(g) Toen Pilatus dat hoorde, werd hij nog angstiger, en hij ging het gerechtsgebouw weer binnen en zei tegen Jezus:

Pilatus

Waar komt u vandaan?

Evangelist

Maar Jezus gaf geen antwoord. Toen zei Pilatus:

Pilatus

Redest du nicht mit mir? Weißest du nicht, daß ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?

Evangelist

Jesus antwortete:

Jesus

Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat's größ're Sünde.

Evangelist

Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losließe.

Pilatus

Praat u niet met mij? Weet u niet dat ik de macht heb u te laten kruisigen en de macht heb om u vrij te laten?

Evangelist

Jezus antwoordde:

Jezus

U zou geen macht over mij hebben als die niet van bovenaf aan u was gegeven; daarom begaat degene die mij aan u heeft overgedragen een grotere zonde.

Evangelist

Vanaf dat moment probeerde Pilatus hem vrij te laten.

22. Koraal: Durch dein Gefängnis

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
muß uns die Freiheit kommen;
dein Kerker ist der Gnadenthron,
die Freistatt aller Frommen;
denn gingst du nicht die Knechtschaft
ein,
müßt unsre Knechtschaft ewig sein.

Door uw gevangenschap, zoon van
God,
moeten wij de vrijheid krijgen;
uw kerker is de genadetroon,
de vrijplaats voor alle vromen;
want als u de slavernij niet had aan-
vaard,
zou onze slavernij eeuwig moeten zijn.

23. Johannes 19:12-17

Evangelist

(a) Die Jüden aber schrieen und sprachen:

Chorus

(b) Lässest du diesen los, so bist du des Kaisers Freund nicht; denn wer sich zum Könige machet, der ist wider den Kaiser.

Evangelist

(c) Da Pilatus das Wort hörete, führete er Jesum heraus, und satzte sich auf den Richtstuhl, an der Stätte, die da heißet: Hochpflaster, auf Ebräisch aber: Gabbatha. Es war aber der

Evangelist

(a) Maar de Joden schreeuwden:

Koor

(b) Als u deze man vrijlaat, bent u geen vriend van de keizer; want wie zichzelf tot koning uitroept, die is tegen de keizer.

Evangelist

(c) Toen Pilatus die woorden hoorde, bracht hij Jezus naar buiten en ging zitten op de rechterstoel, op de plaats die Hoogterras heet, in het Hebreeuws Gabbatha. En het was de

Rüsttag in Ostern um die sechste Stunde, und er spricht zu den Jüden:

Pilatus

Sehet, das ist euer König!

Evangelist

Sie schrieen aber:

Chorus

(d) Weg, weg mit dem, kreuzige ihn!

Evangelist

(e) Spricht Pilatus zu ihnen:

Pilatus

Soll ich euren König kreuzigen?

Evangelist

Die Hohenpriester antworteten:

Chorus

(f) Wir haben keinen König denn den Kaiser.

Evangelist

(g) Da überantwortete er ihn, daß er gekreuziget würde. Sie nahmen aber Jesum und führeten ihn hin. Und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte, die da heißet Schädelstätt, welche heißet auf Ebräisch: Golgatha.

voorbereidingsdag voor Pasen, rond het zesde uur, en hij zegt tegen de Joden:

Pilatus

Kijk, dit is jullie koning.

Evangelist

Maar zij schreeuwden:

Koor

(d) Weg, weg met hem, kruisig hem!

Evangelist

(e) Pilatus zegt tegen hen:

Pilatus

Moet ik jullie koning kruisigen?

Evangelist

De hogepriesters antwoordden:

Koor

(f) Wij hebben geen koning, alleen de keizer.

Evangelist

(g) Toen droeg hij hem over om hem te laten kruisigen. En ze grepen Jezus en namen hem mee. En hij droeg zijn kruis en liep naar de plaats die Schemelplaats heet, in het Hebreeuws Golgotha.

24. Aria (B) & Koor: Eilt, ihr angefochtenen Seelen

Eilt, ihr angefochtenen Seelen,
geht aus euren Marterhöhlen,
eilt

(Chor:) wohin?

nach Golgatha!

Nehmet an des Glaubens Flügel,
fliehet

(Chor:) wohin?

zum Kreuzeshügel,
eure Wohlfahrt blüht allda!

Haast je, beproefde zielen,
verlaat je martelkelders,
haast je

(Koor:) waarheen?

naar Golgotha.

Gord aan de vleugels van het geloof,
vlucht

(Koor:) waarheen?

naar de kruisheuvel,
daar kunnen jullie gedijen.

25. Johannes 19:18-22

Evangelist

(a) Allda kruzigten sie ihn, und mit ihm zween andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne. Pilatus aber schrieb eine Überschrift und satzte sie auf das Kreuz, und war geschrieben: 'Jesus von Nazareth, der Jüden König'. Diese Überschrift lasen viel Jüden, denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache. Da sprachen die Hohenpriester der Jüden zu Pilato:

Chorus

(b) Schreibe nicht: der Jüden König, sondern daß er gesaget habe: Ich bin der Jüden König.

Evangelist

(c) Pilatus antwortet:

Pilatus

Was ich geschrieben habe, das habe ich geschrieben..

Evangelist

(a) Daar kruisigden ze hem, en met hem twee anderen aan weerszijden, en Jezus in het midden. En Pilatus had een opschrift laten maken dat hij op het kruis liet bevestigen, en er stond: 'Jezus van Nazareth. Koning der Joden'. Dat opschrift lasen veel Joden, want de plaats waar Jezus gekruisigd was, was dichtbij de stad. En het stond er in het Hebreeuws, het Grieks en het Latijn. Toen zeiden de hogepriesters van de Joden tegen Pilatus:

Koor

(b) Schrijf niet 'Koning der Joden', maar dat hij gezégd heeft: 'Ik ben de koning der Joden'.

Evangelist

(c) Pilatus antwoordde:

Pilatus

Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.

26. Koraal: In meines Herzens Grunde

In meines Herzens Grunde,
dein Nam und Kreuz allein
funkelt all Zeit und Stunde,
drauf kann ich fröhlich sein.
Erschein mir in dem Bilde
zu Trost in meiner Not,
wie du, Herr Christ, so milde
dich hast geblut' zu Tod!.

Diep in mijn hart
zijn het uw naam en uw kruis alleen
die altijd en elk uur fonkelen,
daar kan ik blij om zijn.
Laat het beeld in mij verschijnen
tot troost in mijn ellende
van hoe u, Christus,
zo mild bent doodgebloed.

27. Johannes 19:23-27

Evangelist

(a) Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget hatten, nahmen seine Kleider und machten vier Teile, einem jeglichen Kriegsknechte sein

Evangelist

(a) En toen de soldaten Jezus hadden gekruisigd, namen ze zijn kleren en verdeelden ze in vieren, voor elke soldaat een deel, en ook het onderkleed.

Teil, dazu auch den Rock. Der Rock
aber war ungenähet, von oben an
gewürket durch und durch. Da
sprach sie untereinander:

Chorus

(b) Lasset uns den nicht zerteilen,
sondern darum lösen, wes er sein soll.

Evangelist

(c) Auf daß erfüllet würde die Schrift,
die da saget 'Sie haben meine Kleider
unter sich geteilet und haben über
meinen Rock das Los geworfen.'
Solches taten die Kriegsknechte.
Es stund aber bei dem Kreuze Jesu
seine Mutter und seiner Mutter
Schwester, Maria, Kleophas Weib, und
Maria Magdalena. Da nun Jesus seine
Mutter sahe und den Jünger dabei
stehen, den er lieb hatte, spricht er zu
seiner Mutter:

Jesus

Weib, siehe, das ist dein Sohn!

Evangelist

Da nach spricht er zu dem Jünger:

Jesus

Siehe, das ist deine Mutter!

Maar het onderkleed was zonder
naad, van bovenaf aan één stuk gewe-
ven. Toen zeiden ze tegen elkaar:

Koor

(b) Laten we dat niet scheuren, maar
erom loten wie het krijgt.

Evangelist

(c) Opdat de Schrift vervuld zou wor-
den, die zegt: 'Zij hebben mijn kleren
onder elkaar verdeeld en over mijn
kleed hebben ze het lot geworpen.'
Dat deden de soldaten.

En bij het kruis van Jezus stonden zijn
moeder en de zus van zijn moeder,
Maria de vrouw van Klopas, en Maria
Magdalena. Toen nu Jezus zijn moeder
zag en naast haar de discipel die hij
liefhad, zei hij tegen zijn moeder:

Jezus

Vrouw, kijk, dat is je zoon.

Evangelist

Daarna zei hij tegen de discipel:

Jezus

Kijk, dat is je moeder.

28. Koraal: Er nahm alles wohl in acht

Er nahm alles wohl in acht
in der letzten Stunde,
seine Mutter noch bedacht,
setzt ihr ein' Vormunde.
O Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,
stirb darauf ohn alles Leid,
und dich nicht betrübe!

Hij zorgde goed voor alles
in zijn laatste uur.
Hij dacht nog aan zijn moeder,
gaf haar een voogd.
O mens, stel orde op zaken,
heb God en de mensen lief,
sterf daarna zonder enig leed,
en wees niet bedroefd!

29. Johannes 19:27-30

Evangelist

Und von Stund an nahm sie der Jünger zu sich.

Darnach, als Jesus wußte, daß schon alles vollbracht war, daß die Schrift erfüllet würde, spricht er:

Jesus

Mich dürstet!

Evangelist

Da stund ein Gefäße voll Essigs. Sie fülleten aber einen Schwamm mit Essig und legten ihn um einen Isopen, und hielten es ihm dar zum Munde. Da nun Jesus den Essig genommen hatte, sprach er:

Jesus

Es ist vollbracht!

Evangelist

En vanaf dat moment nam de discipel haar bij zich.

Daarna, toen Jezus wist dat alles al volbracht was, zegt hij, opdat de Schrift vervuld zou worden:

Jezus

Ik heb dorst.

Evangelist

Er stond daar een vat met zure wijn. En ze drenkten een spons in de zure wijn en staken die op een hysoptak en hielden die voor zijn mond. En toen Jezus de zure wijn had genomen, zei hij:

Jezus

Het is volbracht.

30. Aria (A): Es ist vollbracht!

Es ist vollbracht!

O Trost vor die gekränkten Seelen!

Die Trauernacht

läßt nun die letzte Stunde zählen.

Der Held aus Juda siegt mit Macht

und schließt den Kampf.

Es ist vollbracht!

Het is volbracht!

O troost voor de gekwetste zielen.

De droeve nacht

telt nu haar laatste uur.

De held uit Juda wint met macht

en beslecht de strijd.

Het is volbracht!

31. Johannes 19:30

Evangelist

Und neiget das Haupt und verschied.

Evangelist

En hij boog het hoofd en stierf.

32. Aria (B) & Koraal: Mein teurer Heiland

Mein teurer Heiland, laß dich fragen,

Jesu, der du warest tot,

da du nunmehr ans Kreuz geschlagen

und selbst gesagt: Es ist vollbracht,

lebest nun ohn Ende,

bin ich vom Sterben frei gemacht?

in der letzten Todesnot

nirgend mich hinwende

Kann ich durch deine Pein und Sterben

Mijn dierbare Heiland, mag ik vragen,

Jezus, u die dood was,

nu u aan het kruis bent genageld

en zelf hebt gezegd: Het is volbracht,

leeft nu eeuwig,

ben ik nu van het sterven bevrijd?

in mijn laatste doodsnoed

richt ik mij nergens anders op

Kan ik door uw pijn en uw sterven

das Himmelreich ererben?
Ist aller Welt Erlösung da?
als zu dir, der mich versüht,
o du lieber Herr!
Du kannst vor Schmerzen zwar nichts
sagen;
Gib mir nur, was du verdient,
doch neigest du das Haupt
und sprichst stillschweigend: ja.
mehr ich nicht begehre!

het hemelrijk erven?
Is er nu verlossing voor iedereen?
dan op u, die mij verzoent,
o dierbare Heer!
U kunt van pijn weliswaar niets zeg-
gen,
Geef mij slechts wat u hebt verdiend,
maar u buigt het hoofd
en zegt stilzwijgend: Ja.
meer verlang ik niet.

33. Mattëus 27:51-52

Evangelist

Und siehe da, der Vorhang im Tempel
zerriß in zwei Stück von oben an bis
unten aus. Und die Erde erbebete, und
die Felsen zerrissen, und die Gräber
täten sich auf, und stunden auf viel
Leiber der Heiligen.

Evangelist

En kijk, het gordijn in de tempel
scheurde in tweeën, van boven naar
beneden. En de aarde beefde, en de
rotsen spleten, en de graven gingen
open, en veel lichamen van de heiligen
stonden op.

34. Arioso (T): Mein Herz, indem die ganze Welt

Mein Herz, indem die ganze Welt
bei Jesu Leiden gleichfalls leidet,
die Sonne sich in Trauer kleidet,
der Vorhang reißt, der Fels zerfällt,
die Erde beb't, die Gräber spalten,
weil sie den Schöpfer sehn erkalten,
was willst du deines Ortes tun?

Mijn hart, nu de hele wereld
met Jezus' lijden meelijdt,
nu de zon rouwkleding aantrekt,
het gordijn scheurt, de rots uiteenvalt,
de aarde beeft, de graven splijten
omdat ze de Schepper zien verstijven,
wat wil jij op jouw plaats doen?

35. Aria (S): Zerfließe, mein Herze

Zerfließe, mein Herze,
in Fluten der Zähren
dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die
Not:
Dein Jesus ist tot!

Smelt weg, mijn hart,
in stromen van tranen,
tot eer van de Allerhoogste!
Klaag de wereld en de hemel je nood:
Jouw Jezus is dood!

36. Johannes 19:31-37

Evangelist

Die Jüden aber, dieweil es der Rüsttag
war, daß nicht die Leichname am
Kreuze blieben den Sabbath über
(denn desselbigen Sabbaths Tag war

Evangelist

En de Joden, omdat het de voorberei-
dingsdag voor Pasen was en ze niet
wilden dat de lichamen op de sabbat
aan het kruis bleven hangen (want

sehr groß), baten sie Pilatum, daß ihre Beine brochen und sie abgenommen würden.

Da kamen die Kriegsknechte und brachen dem ersten die Beine und dem andern, der mit ihm gekreuziget war. Als sie aber zu Jesu kamen, da sie sahen, daß er schon gestorben war, brachen sie ihm die Beine nicht; sondern der Kriegsknechte einer eröffnete seine Seite mit einem Speer, und also bald ging Blut und Wasser heraus. Und der das gesehen hat, der hat es bezeuget, und sein Zeugnis ist wahr, und derselbige weiß, daß er die Wahrheit saget, auf daß ihr gläubet. Denn solches ist geschehen, auf daß die Schrift erfüllet würde: 'Ihr sollet ihm kein Bein zerbrechen.' Und abermal spricht eine andere Schrift: 'Sie werden sehen, in welchen sie gestochen haben.'

deze sabbat was een grote dag), vroegen Pilatus hun benen te laten breken en hen van het kruis te laten halen.

Toen kwamen de soldaten en die braken de benen van de eerste en van de andere die met hem gekruisigd was. Maar toen ze bij Jezus kwamen, zagen ze dat hij al gestorven was en braken ze zijn benen niet, maar een van de soldaten stak in zijn zij met een speer,

en meteen liep er bloed en water uit. En hij die het gezien heeft, heeft ervan getuigd, en zijn getuigenis is waar, en hij weet dat hij de waarheid spreekt, opdat u gelooft. Want dit is gebeurd opdat de Schrifttekst zou worden vervuld: 'Jullie zullen hem geen been breken'. En ook zegt een andere tekst: 'Ze zullen zien in wie ze hebben gestoken.'

37. Koraal: O hilf, Christe

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
durch dein bitter Leiden,
daß wir dir stets untertan
all Untugend meiden,
deinen Tod und sein Ursach
fruchtbarlich bedenken,
dafür, wiewohl arm und schwach,
dir Dankopfer schenken!

O help, Christus, Zoon van God,
met uw bittere lijden
dat wij u altijd gehoorzamen,
alle ondeugd mijden,
uw dood en de oorzaak daarvan
met vrucht overdenken,
en u daarvoor, hoewel arm en zwak,
dankoffers schenken!

38. Johannes 19:38-42

Evangelist

Darnach bat Pilatum Joseph von Arimathea, der ein Jünger Jesu war (doch heimlich, aus Furcht vor den Jüden), daß er möchte abnehmen den Leichnam Jesu. Und Pilatus erlaubete es. Derowegen kam er und nahm den Leichnam Jesu herab. Es kam aber auch Nikodemus, der vormals bei der Nacht zu Jesu kommen war, und

Evangelist

Daarna vroeg Jozef van Arimathea, die een volgeling van Jezus was (maar in het geheim, uit vrees voor de Joden), aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus van het kruis mocht halen. En Pilatus stond het toe.

Hij ging er dus heen en haalde het lichaam van Jezus van het kruis. En Nikodemus, die ooit 's nachts bij Jezus was gekomen, kwam ook, en hij had

brachte Myrrhen und Aloen unter einander, bei hundert Pfunden.
Da nahmen sie den Leichnam Jesu und bunden ihn in leinen Tücher mit Spezereien, wie die Jüden pflegen zu begraben. Es war aber an der Stätte, da er gekreuziget ward, ein Garte, und im Garten ein neu Grab, in welches niemand je geleet war. Dasselbst hin legten sie Jesum, um des Rüsttags willen der Jüden, dieweil das Grab nahe war.

een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd pond.

Ze namen het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen doeken met specerijen, zoals de Joden dat doen als ze iemand begraven. Dichtbij de plek waar hij gekruisigd was, was een hof, en in die hof was een nieuw graf, waar nog niemand in had gelegen. Daar legden ze Jezus in, ter wille van de voorbereidingsdag van de Joden, omdat dat graf dichtbij was.

39. Koor: Ruht wohl

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
die ich nun weiter nicht beweine,
ruht wohl und bringt auch mich zur Ruh!

Das Grab, so euch bestimmet ist
und ferner keine Not umschließt,
macht mir den Himmel auf
und schließt die Hölle zu.

Rust zacht, heilige beenderen,
die ik nu niet blijf bewenen,
rust zacht en breng ook mij tot rust.
Het graf, dat voor jullie bestemd is
en nu geen nood meer bevat,
opent voor mij de hemel
en sluit de hel.

40. Koraal: Ach Herr, laß dein lieb Engelein

Ach Herr, laß dein lieb Engelein
am letzten End die Seele mein
in Abrahams Schoß tragen,
den Leib in seim Schlafkämmerlein
gar sanft, ohn einge Qual und Pein,
ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdenn vom Tod erwecke mich,
daß meine Augen sehen dich
in aller Freud, o Gottes Sohn,
mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich, erhöre
mich,
ich will dich preisen ewiglich!

Ach Heer, laat uw lieve engeltjes
aan het eind van mijn leven mijn ziel
naar Abrahams schoot brengen,
laat mijn lichaam in zijn slaapkamertje
heel zacht en zonder enige smart en
pijn rusten tot de Jongste Dag!
Wek mij dan op uit de dood,
opdat mijn ogen u zien
in alle vreugde, o Zoon van God,
mijn Heiland en genadetroon!
Jezus Christus, verhoor mij, verhoor
mij,
ik wil u eeuwig prijzen.

Wat komt...

Zaterdag 18 april, 16.00 uur

Choral Evensong - Roden Girl Choristers

Zondag 17 mei, 16.00 uur

Choral Evensong - Choir St. Martin in the Fields, London

Zondag 7 juni, 16.00 uur

Choral Evensong - Capella Dorestad

Zaterdag 3 juli, 20.15 uur

Requiem Fauré - Abingdon School Chapel Choir

Zondag 5 juli, 16.00 uur

Choral Evensong - St. Joris Kamerkoor

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR

Willem van Abcoude

SCGK

wijk bij duurstede

Stichting Concerten Grote Kerk

Ook deze bijzondere concerten waarin de Johannes Passion van Bach wordt uitgevoerd, zijn georganiseerd door de Stichting Concerten Grote Kerk.

Zelfs op 28 maart geen entree...

...maar deze avond met de Johannes Passion kost heel, heel veel geld. Vanwege maatschappelijke en sociale redenen gaan we het avontuur van 'Betaling achteraf, naar draagkracht' toch nog een keer aan. Met een richtprijs van € 35,- per bezoeker moet de betaalratio wel rond de 80% uitkomen. Dus het is echt minder dan verplicht, maar beslist meer dan vrijblijvend.

Om het u gemakkelijk te maken:

- scan de QR-code en volg de aanwijzingen op uw smartphone; *(wilt u controleren of de betaling geheel is afgerond?)*
- maak een bedrag over op NL27 RABO 0316 78 48 85 o.v.v. uw naam en "Bijdrage SCGK, Johannes, 28 mrt."
- bent u in de kerk, dan kan het zelfs nog ouderwets in een mandje!

En dan nog iets... Word VRIEND van SCGK!

Heel graag zouden we u gaan rekenen tot de groep van Vrienden van SCGK! Daarbij zou het fijn zijn (ook als garantie naar sponsoren en fondsen) als we het donatiebedrag jaarlijks automatisch kunnen incasseren. Klik op onze site www.scgk.nl en registreer u vandaag als Vriend van SCGK!

ANBI

De Stichting Concerten Grote Kerk heeft per 1 januari 2016 een door de Belastingdienst afgegeven 'Culturele ANBI'-status. Dit betekent dat u uw jaarlijkse donatie voor 125% van het gedoneerde bedrag als gift mag opvoeren bij uw inkomstenbelasting.